

**I ZBA ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W ZIELONEJ GÓRZE**

0801-IWW.0921.5.2017

UNP: 0801-17-044368

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Izba Administracji Skarbowej w Zielonej Górze na podstawie art. 51 w związku z art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092) przeprowadziła w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze kontrolę w trybie uproszczonym w zakresie ustalenia sposobu weryfikacji przez urząd danych zawartych w Jednolitym Pliku Kontrolnym (JPK).

Kontrolę przeprowadziły Ewa Grotkiewicz, kierownik referatu; Katarzyna Baran, ekspert skarbowy oraz Beata Gidaszewska, starszy kontroler rozliczeń w dniach do 26 czerwca 2017 r. do 27 czerwca 2017 r. na podstawie upoważnienia do kontroli nr 5/2017/US z dnia 23 czerwca 2017 r., które okazano przed przystąpieniem do czynności kontrolnych Naczelnikowi Pierwszego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze Pani Barbarze Jabłońskiej.

Kontrolę wpisano do ewidencji kontroli Urzędu Skarbowego pod pozycją nr 1/2017.

USTALENIA

Rozwiązania organizacyjne

W Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze komórką odpowiedzialną za weryfikację rozbieżności w JPK, przekazanych do weryfikacji Urzędowi przez Centrum Analiz i Planowania Administracji Skarbowej jest Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA) z wyłączeniem spraw związanych z rozbieżnościami w zakresie WNT i WDT, które załatwia Wieloosobowe Stanowisko Wymiany Informacji Międzynarodowej. Na dzień kontroli w komórce SKA zatrudnionych było 10 osób. Sprawy z zakresu weryfikacji przyczyn różnic w JPK załatwiają pracownicy komórki wyspecjalizowani w zakresie podatku VAT, ale dominującą rolę a także większość spraw skierowanych do komórki zrealizowały 2 osoby. Pozostałe osoby uczestniczyły w procesie w celu nabycia wiedzy i doświadczenia mając na uwadze przyszłościowe zwiększenie zadań w tym obszarze.

W kontrolowanym urzędzie proces weryfikacji raportów przekazanych przez Centrum Analiz i Planowania Administracji Skarbowej (CAiPAS) przebiega następująco:

Po otrzymaniu raportu do weryfikacji pracownicy zapoznają się z jego treścią i dokonują sprawdzenia czy wymienieni w raporcie podatnicy pozostają we właściwości Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze. W przypadku stwierdzenia podatników nie będących we właściwości kontrolowanego organu, raport w tej części przekazywany jest do właściwego urzędu skarbowego, z jednoczesnym zawiadomieniem Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze.

Dokonując weryfikacji wykazanych w raportach CAiPAS różnic w JPK w odniesieniu do poszczególnych podatników, w zależności od rodzaju weryfikowanego raportu, dokonywane jest sprawdzenie dokumentów źródłowych z zapisami w raportach, weryfikowane są informacje

IZBA ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

o złożonych korektach deklaracji oraz dokonywane jest sprawdzenie kontrahentów w bazach, m.in. w zakresie rejestracji jako czynny podatnik VAT.

Jeżeli dokonane ustalenia nie doprowadzą do wyjaśnienia przyczyny różnic wykazanych w raportach przekazanych przez CAiPAS, kierowane są do podatników powiadomienia o błędach z prośbą o złożenie wyjaśnień i przedłożenie dokumentów lub prowadzone są rozmowy telefoniczne, w trakcie których pracownik Urzędu wyjaśnia przyczyny rozbieżności. Po otrzymaniu informacji zwrotnych od podatników prowadzone są analizy przedłożonych dokumentów i wyjaśnień oraz prowadzone są dalsze czynności sprawdzające z podatnikiem, jeżeli zachodzi taka konieczność. W przypadku gdy przeprowadzone czynności doprowadzą do wyjaśnienia rozbieżności, a podatnik deklaruje złożenie stosownych korekt sprawa jest zamykana. W trakcie kontroli nie weryfikowano, czy Urząd sprawdzał na bieżąco wywiązywanie się podatników ze złożenia deklarowanych korekt i dokonywał uzgodnienia danych wynikających z korekt, gdyż na dzień kontroli złożone przez podatników korekty JPK nie były jeszcze dostępne.

Czynności sprawdzające ewidencjonowane były w aplikacji e-ORUS, w przeważającej części badanych spraw, w trakcie kontroli. Objęte kontrolą sprawy ewidencjonowane były w aplikacji jako:

- weryfikacja prawidłowości sporządzenia korekty z uwagą – analiza raportu JPK,
- analiza rozbieżności JPK deklaracja VAT.

Sprawy, w których, w wyniku przeprowadzonych przez Urząd czynności, zmieniła się wartość podatku wykazana w pierwotnej deklaracji VAT, ewidencjonowano w e-Orus w momencie zakończenia czynności sprawdzających w sprawie.

W Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze działania związane z weryfikacją rozbieżności w JPK dokumentowane były w następujący sposób. Każda sprawa rejestrowana była w Bibliotece Akt, każdemu pismu wychodzącemu nadawany był numer wychodzący w BA.

Kierowane do podatników powiadomienia podpisywane były z upoważnienia Naczelnika Urzędu przez kierownika komórki i wysyłane do podatników na adresy e-mail.

Czynności weryfikacyjne Urzędu, które nie były dokumentowane wezwaniem lub pismem podatnika, w tym prowadzone z podatnikami rozmowy telefoniczne nie były należycie dokumentowane. Stwierdzono przypadki braku notatek służbowych z przeprowadzonych rozmów telefonicznych z podatnikami. Ponadto stwierdzono niewłaściwy sposób sporządzania adnotacji i notatek służbowych, które nie zawierały wszystkich istotnych informacji, takich jak: wskazanie daty i osoby sporządzającej, niepełna informacja o dokonanych analizach czy ustaleniach. Stwierdzono również przypadki nie włączenia do akt sprawy informacji przesłanych przez podatników na skrzynkę e-mail pracownika Urzędu (informacje przekazane przez podatników zostały uwzględnione podczas czynności sprawdzających, ale do akt sprawy nie włączono wydruków).

Sposób przechowywania JPK przyjęty w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze umożliwia dostęp do JPK dla osób wykorzystujących dane zawarte w JPK przy realizacji zadań.

Pliki JPK po otrzymaniu przez pracownika Urzędu na adres e-mail są wgrywane do wydzielonego katalogu, do którego dostęp mają tylko osoby uprawnione. Dostęp do JPK udzielany jest zgodnie z wytycznymi i zasadami obowiązującymi w stosunku do materiałów zawierających indywidualne dane podatkowe.

Weryfikacja otrzymanych do wyjaśnienia z CAiPAS rozbieżności w JPK

ZARZĄD ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

Kontrolą objęto weryfikację łącznie 15 pozycji z pozycji wykazanych w plikach JPK, z tego:

- 1 pozycje z raportu 1.1 „Raport różnic JPK – VAT” za okres 02/2017 – zawierającego pozycje,
- 10 pozycji z raportu 1.2 „Raport różnic JPK – JPK” za okres 02/2017 – zawierającego 10 pozycji,
- 4 pozycji z raportu „Wykreślony wystawca” za okres 02/2017 – zawierającego 4 pozycji.

Kontrolowany Urząd prowadząc wyjaśnienia dotyczące różnic wskazanych w raporcie 1.1 „Raport różnic JPK – VAT” nie wysyłał do podatników powiadomień, czynności zakończono po analizie danych w POLTAX oraz po rozmowie telefonicznej z podatnikiem. W jednej sprawie Urząd analizując dane z POLTAX ustalił, że podatnik złożył korektę deklaracji VAT-7 za luty 2017 r., a dane w niej wykazane zgodne są z danymi w JPK za ten okres. Informacja o przeprowadzonej analizie została zawarta na wydruku raportu 1.1 „Raport różnic JPK – VAT”. Przy czym należy zwrócić uwagę, że adnotacja została sporządzona ołówkiem i nie zawiera daty i podpisu osoby sporządzającej. Powyższe czynności związane z weryfikacją rozbieżności nie zostały odnotowane w aplikacji e-Orus, ponieważ Urząd nie wzywał podatnika i nie prowadził z nim wyjaśnień.

W drugiej sprawie Urząd kontaktował się z podatnikiem telefonicznie. Przy czym z przeprowadzonej rozmowy nie sporządzono notatki służbowej, informacja o rozmowie została zawarta na wydruku raportu 1.1 „Raport różnic JPK – VAT” - została sporządzona ołówkiem i nie zawiera informacji o dacie rozmowy, z kim była prowadzona, jakie ustalenia poczyniono z podatnikiem. W wyniku rozmowy podatnik złożył korektę JPK, a w dniu 12.05.2017 r. przesłał na adres e-mail pracownika UPO dot. korekty. W wyniku weryfikacji korekty ustalono, że nadal pozostaje różnica w kwocie podatku należnego wynosi 125,52 zł. Z uwagi na małą kwotę różnicy odstąpiono od dalszych czynności sprawdzających. Czynności sprawdzające zostały odnotowane w aplikacji e-Orus podczas kontroli.

Weryfikacja rozbieżności dotyczących podatników ujętych w raporcie 1.2 „Raport różnic JPK – JPK” nastąpiła po otrzymaniu od podatników informacji zwrotnych (w większości w formie e-mail), w których wskazali przyczyny rozbieżności (ujęcie faktur w różnych okresach przez podatnika i kontrahenta oraz odwrotne obciążenie podatkiem VAT) oraz załączyli dokumenty potwierdzające sposób rozliczenia. Przy czym należy zwrócić uwagę, że Urząd przyjmował wyjaśnienia podatników bez głębszej analizy rozbieżności między podatkiem naliczonym wykazanym przez podmiot główny a podatkiem należnym wykazanym przez kontrahenta w JPK_VAT. W odniesieniu do wszystkich podatników ujętych w raporcie, w trakcie kontroli przeprowadzono dodatkowe czynności sprawdzające. W wyniku przeprowadzenia tych czynności po pobraniu m.in. plików JPK_VAT i ich analizie oraz po kontakcie telefonicznym z podatnikiem – kwoty rozbieżności wykazane w Raporcie 1.2 zostały w pełni wyjaśnione. Czynności sprawdzające dotyczące 5 z 6 kontrolowanych spraw zostały odnotowane w aplikacji e-Orus podczas kontroli.

Weryfikacja danych zawartych w raporcie „Wykreślony wystawca” była prowadzona w oparciu o: informacje przekazane przez podatników w trakcie czynności wyjaśniających (4 sprawy), analizę dokumentów i informacji będących w posiadaniu Urzędu (3 sprawy). Do dnia kontroli zakończono weryfikację w jednej sprawie, pozostałe są w toku.

IZBA ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

W dwóch sprawach, w których kierowano do podatników powiadomienia, Urząd uzyskał informacje zwrotne wskazujące, że JPK zawierają błąd w NIP kontrahenta, a podatnicy zobowiązali się do złożenia korekt JPK. Korekty plików JPK zostały złożone w dniu 2 i 22 czerwca 2017 r. i do dnia kontroli nie było możliwe zweryfikowanie poprawności korekt. Czynności sprawdzające zostały odnotowane w aplikacji e-Orus w trakcie kontroli.

W jednej ze spraw, w których kierowano do podatników powiadomienia, podatnik skorygował deklarację VAT-7 i zobowiązał się do skorygowania JPK o faktury wystawione przez kontrahenta, który nie jest czynnym podatnikiem VAT. Korekta pliku JPK została złożona w dniu 9 czerwca 2017 r. i do dnia kontroli nie było możliwe zweryfikowanie poprawności korekty. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze poinformował organ podatkowy właściwy dla kontrahenta, przekazując informacje o podmiocie wystawiającym faktury VAT, mino wykreślenia z rejestru czynnych podatników VAT. Czynności sprawdzające zostały odnotowane w aplikacji e-Orus bezpośrednio po ich przeprowadzeniu.

W jednej ze spraw podatnik złożył korektę deklaracji VAT-7 za luty 2017 r., jednak kwota podatku naliczonego z poszczególnych faktur nie była zgodna z kwotą podatku skorygowanego przez podatnika i Urząd zwrócił się o ponowną weryfikację oraz przesłanie rejestru zakupów VAT. Czynności sprawdzające zostały odnotowane w aplikacji e-Orus w trakcie kontroli.

Do 3 podatników kontrolowany Urząd nie kierował powiadomień.

W pierwszej sprawie, nie wysyłano powiadomienia, z uwagi na fakt, że podatnik był ujęty w poprzednim raporcie „*Wykreślony wystawca*” i mimo otrzymania powiadomienia za tamten okres nie udzielił wyjaśnień i nie dokonał korekty. Mając na uwadze powyższe w dniu 31.05.2017 r. skierowano do podmiotu wezwanie, bez uprzedniego powiadomienia. Do dnia kontroli nie wpłynęło do Urzędu zwrotne potwierdzenie doręczenia wezwania.

W drugiej sprawie, na podstawie danych będących w posiadaniu Urzędu, ustalono, że wystawca faktur został wykreślony z rejestru czynnych podatników VAT na podstawie art. 96 ust. 9 ustawy o podatku od towarów i usług. W toku badania danych z pliku „*Wykreślony wystawca*” za styczeń 2017 r. zidentyfikowano nieprawidłowości, które spowodowały skierowanie wniosku o kontrolę u kontrahenta za 12/2016 i 01/2017. Po otrzymaniu informacji o nieprawidłowościach za luty 2017 r. poinformowano komórkę ds. kontroli podatkowej o fakturze VAT wystawionej w lutym 2017 r. Należy zwrócić uwagę, że w tej sprawie Urząd w tabeli przekazanej do Izby Administracji Skarbowej po analizie raportu CAiPAS, wykazał nieścisłe informacje. Wskazano, że wobec podmiotu prowadzono czynności sprawdzające a kontrola jest w toku. Z analizy akt wynika jednakże, że czynności sprawdzające przeprowadzone przez Urząd dotyczyły okresów wcześniejszych, a kontrola nie jest prowadzona wobec podatnika, a wobec kontrahenta (również za okresy od 12/2016 do 1/2017). Z dokumentów wynika, że w dniu 14.06.2017 r. pracownik komórki SKA prowadzący sprawę przekazał komórce kontrolnej informację o dodatkowych fakturach wystawionych przez podmiot, w tym z lutego 2017 r. Z adnotacji sporządzonej przez pracownika komórki ds. kontroli podatkowej wynika, że w trakcie kontroli za okres od 7/2013 do 1/2017 kontrolowany zobowiązał się do złożenia deklaracji VAT za okresy od 2/2017 do 5/2017. Procedura postępowania przyjęta przez Urząd w tej sprawie jest prawidłowa jednakże zasadnym byłoby sporządzenie adnotacji w sprawie świadczącej o jej przebiegu.

W trzeciej sprawie, na podstawie danych będących w posiadaniu Urzędu, ustalono, że wystawca faktur ma otwarty obowiązek podatkowy w VAT.

ZBA ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

Czynności związane z weryfikacją dotyczące podatników, do których nie kierowano powiadomień, nie zostały odnotowane w aplikacji e-Orus, ponieważ, jak wyjaśniono Urząd nie wzywał podatnika i nie prowadził z nim wyjaśnień.

OCENA KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

Izba Administracji Skarbowej w Zielonej Górze **pozytywnie z uchybieniami** ocenia realizację przez Pierwszy Urząd Skarbowy w Zielonej Górze zadań w zakresie weryfikacji rozbieżności w JPK przekazanych do wyjaśnienia przez Centrum Analiz i Planowania Administracji Skarbowej.

W kontrolowanym Urzędzie przyjęto prawidłową organizację zadań, zapewniono również właściwy sposób przechowywania JPK. Przyjęte rozwiązania umożliwiają dostęp do JPK dla osób wykorzystujących dane zawarte w JPK przy realizacji zadań.

Urząd podjął działania w stosunku do wszystkich podatników wykazanych w raportach CAiPAS. Z ustaleń wynika, że działania w pierwszej kolejności ukierunkowane są na wyjaśnienie rozbieżności bez konieczności angażowania podatnika. Dopiero gdy wstępna weryfikacja nie pozwala na wyjaśnienie sprawy, do podatników kierowane są powiadomienia lub nawiązywany jest kontakt telefoniczny.

W wyniku kontroli stwierdzono jednak nieprawidłowości i uchybienia dotyczące braku dalszych działań mających na celu doprowadzenia do całkowitego wyjaśnienia sprawy, po wysłaniu sprawozdania do IAS oraz opieranie weryfikacji przyczyn rozbieżności ujętych w Raporcie 1.2 jedynie na wyjaśnieniach złożonych przez podatników bez głębszej analizy rozbieżności między podatkiem naliczonym wykazanym przez podmiot główny a podatkiem należnym wykazanym przez kontrahenta w JPK_VAT. Stwierdzono również uchybienia w zakresie dokumentowania podejmowanych czynności, w tym brak notatek służbowych z przeprowadzonych rozmów z podatnikami oraz sporządzanie notatek i adnotacji niepełnych.

NIEPRAWIDŁOWOŚCI

W toku kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

Uchybienia:

1. Brak notatek/adnotacji z czynności sprawdzających w sytuacji gdy nie są one dokumentowane pismami kierowanymi i otrzymywanymi od podatników, w tym notatek z przeprowadzonych rozmów telefonicznych z podatnikami.
2. Niewłaściwy sposób sporządzania adnotacji i notatek służbowych, które nie zawierały wszystkich istotnych informacji, takich jak: wskazanie daty i osoby sporządzającej, niepełna informacja o dokonanych analizach czy ustaleniach.
3. Opieranie weryfikacji przyczyn rozbieżności ujętych w Raporcie 1.2 jedynie na wyjaśnieniach złożonych przez podatników, które nie zawierały informacji pozwalających na pełne wyjaśnienie rozbieżności, bez pobrania plików JPK_VAT z WRO-Systemu i głębszej analizy rozbieżności między podatkiem naliczonym wykazanym przez podmiot główny a podatkiem należnym wykazanym przez kontrahenta w JPK_VAT.

IZBA ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

Nieprawidłowości:

1. Brak działań mających na celu doprowadzenia do pełnej zgodności i poprawności danych zawartych w JPK, po wysłaniu sprawozdania do IAS.
2. Nieprawidłowe wykazywanie danych w tabeli przekazanej do IAS po analizie raportu CAiPAS.

ZALECENIA

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami i nieprawidłowościami Izba Administracji Skarbowej w Zielonej Górze zaleca:

1. Dołączanie do akt sprawy wszystkich dokumentów świadczących o dokonanych ustaleniach, w tym otrzymywanych przez pracowników na służbowe skrzynki e-mail.
2. Należyte dokumentowanie przeprowadzonych czynności przez sporządzanie notatek służbowych lub adnotacji, w sytuacji, gdy czynności te nie są dokumentowane korespondencją prowadzoną z podatnikiem.
3. W powiadomieniach kierowanych do podatników w związku z rozbieżnościami pomiędzy JPK podatnika i kontrahenta, w celu uściślenia informacji, powinny być również wskazywane dane identyfikujące faktury, z których wynikają rozbieżności.
4. W przypadku uzyskania od podatnika informacji niepotwierdzonej kopią faktur, że przyczyną rozbieżności jest ujęcie faktur w różnych okresach przez podatnika i kontrahenta lub odwrotne obciążenie podatkiem VAT, pobieranie, w ramach prowadzonych czynności sprawdzających, plików JPK_VAT z WRO-Systemu podatnika i kontrahenta w celu zweryfikowania twierdzeń podatnika.
5. W każdej sprawie niezakończonych w terminie sporządzenia odpowiedzi do Izby Administracji Skarbowej należy prowadzić czynności do całkowitego zakończenia weryfikacji wykazanych w raportach CAiPAS różnic. W przypadku, gdy podatnik deklaruje złożenie korekty JPK, należy zweryfikować czy faktycznie dopełnił ww. czynności i czy dane wykazane w korekcie zgodne są z deklaracją VAT-7 za ten okres. W sprawach, gdy wartość rozbieżności jest niewielka dopuszczalnym jest odstępnie od czynności, biorąc pod uwagę wytyczne CAiPAS, przy czym o odstępnie należy sporządzić stosowną notatkę służbową lub adnotację.
6. Sprawy, w których przeprowadzono czynności sprawdzające, winny być zaewidencjonowane w E-Orusie, w tym czynności w których telefonicznie kontaktowano się z podatnikiem.
7. Należy odstąpić od wzywania podatników o rejestry zakupów lub sprzedaży, bowiem zostały one przedłożone w postaci pliku JPK. Jeśli korekta złożona przez podatnika nie obejmuje całości kwoty spornej, należy zwrócić się do podatnika o wyjaśnienia.

Sprawozdanie z kontroli liczy łącznie 6 stron.

Kierownik jednostki kontrolującej
Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Zielonej Górze
21-07-2017
(data i podpis)
Adam Kuczyński